

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 208/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Fennovoiman ydinvoimalahankkeen aikataulusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Halmeenpään/vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 208/2018 vp:

Aikooko hallitus asettaa aikarajan, johon mennessä Fennovoiman rakentamislupahakemuksen kaikki asiakirjat tulee viimeistään jättää,

vai hyväksyykö hallitus, että Fennovoima luo vuosien ajan epätietoisuutta energiamarkkinoilla ja jarruttaa investointeja uusiin energiateknologioihin ja

pitääkö hallitus ongelmana niitä ulkopoliittisia johtopäätöksiä, joita muissa maissa tehdään Fennovoiman hankkeesta ja siitä, että hankkeessa annetaan venyttää ja rikkoa sille annettuja ehtoja?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Fennovoima Oy on jättänyt valtioneuvostolle Hanhikivi 1 –ydinvoimalaitoksen rakentamislupahakemuksen 30.6.2015, jossa se on ilmoittanut hankkeen suunnitelluksi aikatauluksi ydinenergialain (990/1987) mukaisen rakentamisluvan saamisen vuoden 2018 ja laitoksen käyttöönoton vuodeksi 2024. Työ- ja elinkeinoministeriö on ydinlaitoslupahakemuksia käsittelevä ja valtioneuvoston lupapäätöksiä valmisteleva ministeriö.

Ydinenergian käytön turvallisuuden valvonta kuuluu Säteilyturvakeskukselle (STUK). Sen tehtäviin sisältyy ydinenergialain 55 §:n mukaisesti osallistuminen ydinenergialain mukaisten lupahakemusten käsittelyyn. STUK:n antaa myös Fennovoiman ydinvoimalaitoshankkeen rakentamislupahakemuksesta lausunnon ja turvallisuusarvion. Jollei STUK:n turvallisuusarvio vahvista, että ydinvoimalaitos voidaan rakentaa Suomen turvallisuusvaatimukset täyttäväksi, ei valtioneuvosto voi ydinenergialain mukaan myöntää rakentamislupaa. Lausunnon ja turvallisuusarvion valmisteluun kuuluu laitospaikan soveltuvuuden arvioinnin ja ydinvoimalaitoksen suunnittelun turvallisuuden arvioinnin lisäksi myös rakentamisen aikaisten tarkastusten tekeminen ydinvoimahankkeen toimijoihin sekä laitospaikalla että toimijoiden toimipisteissä. Mikäli edellä mainitut ja muut ydinenergialain rakentamisluvan myöntämiselle asetetut edellytykset ja vaatimukset täyttyvät, rakentamislupa voidaan myöntää.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 208/2018 vp

Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi Säteilyturvakeskukselta lausuntoa ja turvallisuusarviota Hanhikivi1 -ydinvoimalaitoksen turvallisuudesta 2017 loppuun mennessä, mikäli mahdollista. Tämän edellytyksenä oli, että STUK saa tarvittavat tiedot Fennovoimalta riittävän ajoissa turvallisuusarvioinnin tekemiseksi. STUK voi riippumattomana ydinturvallisuusviranomaisena myös edellyttää lisäselvityksiä haluamistaan kysymyksistä. Valtioneuvosto ei voi puuttua STUK:n tekemän arvioinnin aikatauluihin. Turvallisuuden varmistaminen hankkeessa on ensisijaisen tärkeää, ja sen varmistamiselle annetaan sen edellyttämä aika.

Syksyllä 2018 Fennovoima on ilmoittanut pyrkivänsä siihen, että se saisi rakentamisluvan vuoden 2019 aikana. Myös laitostoimittaja Rosatom on vahvistanut tämän aikataulun. STUK on myös ilmoittanut, että se pyrkii saamaan arviointityönsä valmiiksi vuoden 2019 aikana, edellä mainituin varauksin. Ydinenergialaki tai hanketta koskeva periaatepäätös eivät aseta takarajaa rakentamislupahakemuksen käsittelylle. Ydinlaitoshankkeen taloudellinen vastuu on kokonaisuudessaan hakijalla samoin kuin vastuu aikataulusta. Laitoksen valmistumisaikataulun ennustetta ei olla päivitetty tämän rakentamislupavalmiuden, vuosi 2019, ilmoittamisen jälkeen. Ministeriö odottaa Fennovoiman kokonaisuikataulun päivittämistä vielä vuoden 2018 aikana.

Uuden ydinvoimalaitoksen suunniteltu käyttöikä on varsin pitkä, noin 60 vuotta. Hanhikivi1 –voimalaitoksen sähköteho on 1200 megawattia ja odotettavissa oleva vuosituotanto yli 9 terawattituntia. Laitoksen merkitys sähkömarkkinoilla olisi siis suuri, se tuottaisi valmistuessaan noin 10 % Suomessa käytettävästä sähköstä.

Rakentamislupamenettelyssä tarkastellaan viranomaisten yhteistyönä kaikkia turvallisuuden ja laitoksen luotettavan käytön kannalta merkittäviä asioita. Työ- ja elinkeinoministeriö keskustelee säännöllisesti erityisesti Säteilyturvakeskuksen ja luvanhakijan kanssa hankkeen etenemisestä. Työ- ja elinkeinoministeriön johdonmukainen viesti sekä rakentamisluvan hakijalle että laitostoimittajalle on, että näiden tulee toimia realistisen ja julkituodun aikataulun puitteissa muun muassa muihin sähkömarkkinatoimijoihin kohdistuvien vaikutusten vuoksi.

Eduskunnalle marraskuussa 2016 annetussa kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa vuoteen 2030 asetetut tavoitteet uusiutuvan energian edistämiseksi ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseksi ovat kunnianhimoisia riippumatta Fennovoiman hankkeen luvituksesta ja aikataulusta. Hallitus edistää vähähiilistä energiateknologiaa laajalla rintamalla muun muassa kärkihankerahoituksella, energiatuella sekä uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön preemiotukijärjestelmällä. Lisäksi on huomioitava sähköntuotantokapasiteetin poistuminen, jota on jo tapahtunut ja tulee tulevaisuudessa tapahtumaan.

Fennovoiman tulee luonnollisesti täysimääräisesti noudattaa kaikkia lain määräyksiä sekä hankkeelle periaatepäätöksessä ja eri lupapäätöksissä annettuja ehtoja. Hankkeesta ei ole tehty sellaisia muiden valtioiden ulkopoliittisia johtopäätöksiä, jotka vaikuttaisivat ydinenergialain mukaiseen valmisteluun.

Helsingissä 14.6.2018

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 208/2018 vp

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen